

Op 9 april gaf ik de fakkel, of beter gezegd de Drietand, door. Na zestien jaar het voorzitterschap van het ABS te hebben opgenomen, is het tijd om plaats te maken. Tijd voor een nieuw gezicht, een nieuwe stem, een nieuwe koers, hoewel de basis altijd dezelfde moet blijven: de boer en tuinder centraal. Niet als slogan, maar als uitgangspunt.

Het zijn zestien zeer intense jaren geweest. Jaren van engagement, strijd, overleg, momenten van hoop maar ook van frustratie, maar vooral: jaren van diepe en oprechte verbondenheid met alle collega's land- en tuinbouwers. Verbondenheid met wie er elke dag op het veld, in de stal of in de serre staat. De landbouwers en niemand anders, zij waren mijn kompas. *“Niemand's knecht, niemand's meester”* zou Johan Anthierens zaliger geschreven hebben.

Toen ik aan mijn eerste mandaat van vier begon in 2009, wist ik dat het geen makkelijke tocht zou worden. Boerenbelangen verdedigen is nooit eenvoudig geweest, maar in een wereld die steeds meer gestuurd wordt door abstracte cijfers, modellen en technocratie, wordt het nog moeilijker om de stem van het gezond boerenverstand te laten weerklinken. Toch zijn we er met ons bestuur en medewerkers keer op keer in geslaagd om dat te doen: dossiers in beweging krijgen, beleidsmakers wakker schudden, onrecht benoemen en boeren een gezicht geven, ook wanneer het stormde.

De vergadertafel en de boerderij

Ik ben nooit aan een tafel gaan zitten zonder het kunnen en mogen werken op Vlaamse boerderijen in mijn achterhoofd. Heel eerlijk, het voelde vaak alsof we als enige tegen de stroom in roeiden. Niet zelden botsten we op een muur van onbegrip, soms zelfs onwil. Er waren momenten waarop ik met de vuist op tafel moest kloppen, niet omdat ik wilde roepen, maar omdat zwijgen geen optie was. Omdat het niet om droge cijfers ging, maar om mensen en gezinnen. Om bedrijven die van generatie op generatie zijn opgebouwd en waarvan het voortbestaan onder druk staat door regelgeving die de praktijk vaak helemaal niet begrijpt of door contracten die maar in één richting voordeel geven.

Maar het ABS stond er. En ik mocht het gezicht zijn van een organisatie die nooit gezwegen heeft, die nooit weggedoken is, ook al kostte het soms veel tijd en energie, ook al gingen we niet altijd met applaus naar huis, soms ook niet van collega's. Want we kwamen niet voor het applaus: we kwamen voor de inhoud, voor de overtuiging, voor onze mensen op het terrein. Ik geloof nog altijd dat wie met die ingesteldheid spreekt, meer te zeggen heeft dan wie gewoon komt om gehoord te worden.

Mensen maken het verschil

In die zestien jaar heb ik mogen samenwerken met ongelooflijk veel sterke mensen, binnen en buiten onze organisatie. Collega-bestuurders die naast mij stonden in moeilijke dossiers, medewerkers van het ABS die hun werk met hart en ziel deden en doen, boeren die me op een vergadering, beurs of werkbezoek recht uit het hart kwamen spreken. Die momenten, en vooral dat contact met de basis, dát is wat me elke keer opnieuw motiveerde. We hebben gelachen, gevloekt, gediscussieerd. Maar evengoed denk ik aan de talloze wetenschappers, journalisten en opiniemakers waar ik mee kon samenwerken, altijd met hetzelfde doel voor ogen. Zorgen dat boeren kunnen blijven boeren, met toekomstperspectief, waardering en vooral: met respect.

Er zijn herinneringen die me altijd zullen bijblijven. Die keer dat we met urenlange pendeldiplomatie een prijzentoeslag voor melk of vlees uit de brand konden slepen, die keer dat we op een koude ochtend in de regen toch met honderden boeren de straat op trokken. Die keer dat er dag en nacht blokkades bleven doorgaan om de politiek aan tafel te krijgen. Of die vergadering waar we met een stevige tussenkomst een dossier konden doen kantelen. De trots in de ogen van een jonge boer en boerin die hun verhaal eindelijk gehoord voelden. Dat zijn de momenten die dit mandaat zin gaven. Niet de titels, niet de foto's in de krant of het interview op radio of televisie, maar de wetenschap dat we ergens het verschil konden maken.

Tijd voor verandering, niet voor opgave

Vandaag, zestien jaar later, zie ik een sector die meer dan ooit op een kruispunt staat. De uitdagingen zijn groot, van stikstof, nitraat en klimaatdruk tot prijsdruk, voedselzekerheid en een schreeuwend tekort aan jonge instromers. Maar ik zie ook iets anders: mogelijkheden en veerkracht, véél veerkracht. Ik zie een volgende generatie die koppig en creatief blijft ondernemen, die in verandering niet alleen bedreiging ziet, maar ook kansen. Een generatie die de band met de consument opnieuw durft te aan te trekken, die trots is op wat ze doet en zich niet zomaar laat wegzetten.

Het Algemeen Boerensyndicaat zal daarin een cruciale rol blijven spelen. Als Boerensyndicaat, met grote "B", dat stevig met de voeten op en in de grond staat, letterlijk en figuurlijk. Als organisatie die beleid kritisch bevraagt en absurditeiten benoemt, maar ook oplossingen aanreikt. Als bondgenoot van wie vooruit wil, maar niet ten koste van alles. We zijn geen roepers in de marge, we zijn geen slaafse meelopers, we zijn bruggenbouwers met een Drietand in de hand. Altijd klaar om er een prik mee uit te delen, maar steeds met één doel voor ogen: de toekomst van de Vlaamse boer en tuinder veilig stellen. Ik geef de Drietand nu door, met een gerust hart. Omdat ik weet dat er mensen klaarstaan die met evenveel vuur en overtuiging zullen voortdoen.

Een warme oproep

Maar ik wil afsluiten met een warme oproep aan de burger en de politici: laat de landbouw in dit land nooit vanzelfsprekend worden. Laat ons blijven luisteren naar wie voedsel produceert. Laat ons de mens achter het landbouwbedrijf blijven zien. En vooral: laat ons, anno 2025, als samenleving beseffen dat een sterke landbouw geen lastpost is, maar een fundament.

Ik ben dankbaar voor de voorbije zestien jaar. Voor het vertrouwen, voor de gesprekken, voor het vuur dat ik mocht voelen en mee aanwakkeren. De Drietand geef ik nu door, maar mijn engagement blijft. Niet meer als voorzitter, wel nog even als landbouwer of boer of hoe je ons wil noemen, en dat blijf je voor altijd.

Met oprechte dank,

Hendrik Vandamme

Voorzitter ABS (14 april 2009 - 9 april 2025)

V.U.: Hendrik Vandamme, Industrieweg 53, 8800 Roeselare-Beveren | T 051 26 08 20 - info@absvzw.be - www.absvzw.be.

Redactie 'De Drietand': drietandmagazine@absvzw.be of T 051 26 08 29

**ALGEMEEN
BOERENSYNDICAAT**
met verstand van boeren

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be | info@absvzw.be

**ADVIESBUREAU
ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT**
uw adviespartner

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be | adviesbureau@absvzw.be

**VROUWEN VAN HET
ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT**
Boerinnen met verstand van boeren

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 29 | fax 051 24 25 39
www.vabsvzw.com | vabs@absvzw.be

NAC Nationaal Agrarisch Centrum
partner in agrovorming

Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
T 051 26 08 30 | fax 051 24 25 39
www.nacvzw.be | info@nacvzw.be

**BABS
BOEKHOUDBUREAU ABS BV**
boekhouding met gezond verstand

Brusselsesteenweg 467 | 9090 Melle
Tel. 09 252 28 26
info@b-abs.be

JABS Industrieweg 53 | 8800 Roeselare-Beveren
Tel. 051 26 08 20 | fax 051 24 25 39
www.absvzw.be jongabs@absvzw.be

BOERENFRONT
Van Benedenlaan 32 | 2800 MECHELEN
Tel. 015 45 12 28 | Fax 015 45 12 08

/ABSvzw

@ABSvzw

**Dé Brede Weersverzekering
Van telers voor telers
Vereinigde Hagel biedt kwaliteit en zekerheid
Vraag een vrijblijvende offerte aan**

KIES VOOR ZEKERHEID KIES VOOR DE NR. 1 IN EUROPA

VEREINIGTE HAGEL

Postbus 7 · NL 9422 ZG SMILDE

T: +31 592 415581

E: info@vereinigthe-hagel.be I: www.vereinigthe-hagel.nl

E: d.dessomviele@vereinigthe-hagel.be T: 0479 017025

**VEREINIGTE
HAGEL**